

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2005/14/EF

2009/EØS/39/26

av 11. mai 2005

om endring av rådsdirektiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF om ansvarsforsikring for motorvogn(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 47 nr. 2 første og tredje punktum, artikkel 55 og artikkel 95 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) Ansvarsforsikring for motorvogn (motorvognforsikring) er av særlig betydning for europeiske borgere, både som forsikringstakere og skadelidte i en ulykke. Den er også av vesentlig betydning for forsikringsforetakene ettersom den utgjør en betydelig del av skadeforsikringsmarkedet i Fellesskapet. Motorvognforsikring påvirker også fri bevegelse for personer og fritt varebytte når det gjelder kjøretøyer. Styrking og befestelse av det indre marked for motorvognforsikring bør derfor være et viktig mål med fellesskapstiltak på området finansielle tjenester.

2) Det er allerede tatt vesentlige skritt i denne retning gjennom rådsdirektiv 72/166/EØF av 24. april 1972 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn og kontroll med at forsikringsplikten overholdes⁽⁴⁾, annet rådsdirektiv 84/5/EØF av 30. desember 1983 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn⁽⁵⁾, tredje rådsdirektiv 90/232/EØF av 14. mai 1990 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn⁽⁶⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF av 16. mai 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn (fjerde direktiv om motorvognforsikring)⁽⁷⁾.

3) Fellesskapets ordning for motorvognforsikringer må ajourføres og forbedres. Dette behovet er blitt bekreftet i en høring av bransjen, forbrukerne og foreninger for trafikkskadde.

4) For å unngå eventuelle feiltolkninger av bestemmelsene i direktiv 72/166/EØF, og for å gjøre det lettere å få forsikringsdekning for kjøretøyer med midlertidige kjennemerker, bør definisjonen av territoriet der kjøretøyet er hjemmehørende vise til territoriet i den stat som kjøretøyet har kjennemerket til, uansett om kjennetegnet er permanent eller midlertidig.

5) I samsvar med direktiv 72/166/EØF anses kjøretøyer med falske eller ulovlige kjennemerker som hjemmehørende på territoriet til den medlemsstat som har utstedt de opprinnelige kjennemerkene. Denne regelen innebærer ofte at nasjonale forsikringsbyråer får det økonomiske ansvaret ved ulykker som ikke har noen forbindelse

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 149 av 11.6.2005, s. 14, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 86/2006 av 7. juli 2006 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 52, 19.10.2006, s. 17.

⁽¹⁾ EFT C 227 E av 24.9.2002, s. 387.

⁽²⁾ EUT C 95 av 23.4.2003, s. 45.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 22. oktober 2003 (EUT C 82 E av 1.4.2004, s. 297), Rådets felles holdning av 26. april 2004 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og Europaparlamentets holdning av 12. januar 2005 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Rådsbeslutning av 18. april 2005.

⁽⁴⁾ EFT L 103 av 2.5.1972, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 84/5/EØF (EFT L 8 av 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ EFT L 8 av 11.1.1984, s. 17. Direktivet sist endret ved direktiv 90/232/EØF (EFT L 129 av 19.5.1990, s. 33).

⁽⁶⁾ EFT L 129 av 19.5.1990, s. 33.

⁽⁷⁾ EFT L 181 av 20.7.2000, s. 65.

med den medlemsstat de er etablert i. Uten å endre det allmenne kriteriet om at kjennemerket avgjør på hvilket territorium kjøretøyet er hjemmehørende, bør det fastsettes en særlig regel for ulykker forårsaket av kjøretøyer uten kjennemerke eller med et kjennemerke som ikke, eller ikke lenger, tilhører kjøretøyet. I slike tilfeller og bare med sikte på å avgjøre erstatningskravet, bør det territoriet der kjøretøyet er hjemmehørende, anses som det territorium der ulykken inntraff.

- 6) For å lette tolkningen og anvendelsen av begrepet «stikkprøvekontroll» i direktiv 72/166/EØF bør denne bestemmelsen gjøres klarere. Forbudet mot systematisk kontroll av motorvognforsikringer bør få anvendelse både på kjøretøyer hjemmehørende på en annen medlemsstats territorium og på kjøretøyer hjemmehørende på en tredjestats territorium ved innreise til sitt eget territorium fra en annen medlemsstats territorium. Bare kontroller som ikke er systematiske eller innebærer forskjellsbehandling, og som foretas som ledd i en kontroll som ikke utelukkende gjelder forsikringskontroll, skal tillates.
- 7) I henhold til artikkel 4 bokstav a) i direktiv 72/166/EØF kan medlemsstatene gjøre unntak fra det allmenne kravet om lovpliktig forsikring når det gjelder kjøretøyer som tilhører bestemte offentlig- eller privatrettslige fysiske eller juridiske personer. Ved ulykker forårsaket av slike kjøretøyer, skal den medlemsstat som gjør unntaket, utpeke en myndighet eller et organ til å betale erstatning til skadelidte ved ulykker som er inntruffet i en annen medlemsstat. Ovennevnte artikkel bør endres for å sikre at behørig erstatning betales ikke bare til skadelidte ved ulykker forårsaket av disse kjøretøyene i utlandet, men også til skadelidte ved ulykker som inntreffer i den medlemsstat der kjøretøyet er hjemmehørende, uavhengig av om de er bosatt på dens territorium. Medlemsstatene bør dessuten sikre at listen over personer som er unntatt fra kravet om lovpliktig forsikring og de myndigheter eller organer som er ansvarlige for å betale erstatning til skadelidte ved ulykker forårsaket av slike kjøretøyer, meddeles Kommisjonen med sikte på offentliggjøring.
- 8) I henhold til artikkel 4 bokstav b) i direktiv 72/166/EØF kan medlemsstatene gjøre unntak fra det allmenne kravet om lovpliktig forsikring når det gjelder visse typer kjøretøyer som har et særlig kjennemerke. I slike tilfeller har de øvrige medlemsstater rett til å kreve, ved innreise til deres territorium, et gyldig grønt kort eller en grenseforsikringsavtale for å sikre at betaling av forsikring til skadelidte ved en eventuell ulykke forårsaket av slike kjøretøyer på disse medlemsstaters territorium. Ettersom avskaffingen av grensekontroll

innenfor Fellesskapet innebærer at det ikke er mulig å sikre at kjøretøyer som krysser grenser, er dekket av en forsikring, kan det ikke lenger garanteres erstatning for skadelidte ved ulykker som skjer i utlandet. Videre bør det også sikres behørig erstatning ikke bare til skadelidte ved ulykker som forårsakes av slike kjøretøyer i utlandet, men også i den medlemsstat der kjøretøyet er hjemmehørende. Medlemsstatene bør derfor behandle skadelidte ved ulykker forårsaket av slike kjøretøyer på samme måte som skadelidte ved ulykker forårsaket av kjøretøyer som er uforsikret. Som fastsatt i direktiv 84/5/EØF bør erstatning til skadelidte ved ulykker forårsaket av kjøretøyer som er uforsikret, betales av erstatningsorganet i den medlemsstat der ulykken inntraff. Ved betaling til skadelidte ved ulykker forårsaket av kjøretøyer som er omfattet av unntaket, bør erstatningsorganet ha et erstatningskrav mot erstatningsorganet i den medlemsstat der kjøretøyet er hjemmehørende. Etter et tidsrom på fem år fra ikrafttredelsesdatoen for dette direktiv bør Kommisjonen, dersom det er hensiktsmessig, på grunnlag av erfaringene fra gjennomføringen og anvendelsen av dette unntaket, framlegge forslag om å erstatte eller oppheve det. Den tilsvarende bestemmelse i direktiv 2000/26/EF bør også oppheves.

- 9) For å klargjøre anvendelsesområdet for direktivene om motorvognforsikring i samsvar med traktatens artikkel 299, bør henvisningen til medlemsstatenes ikke-europeiske territorium i artikkel 6 og artikkel 7 nr. 1 i direktiv 72/166/EØF utgå.
- 10) Medlemsstatenes forpliktelse til å garantere forsikringsdekning for visse minstebeløp utgjør et viktig bidrag for å sikre beskyttelse av skadelidte. Minstebeløpene fastsatt i direktiv 84/5/EØF bør ikke bare ajourføres for å ta hensyn til inflasjon, men også faktisk økes for å forbedre beskyttelsen av skadelidte. Minstebeløpet for dekning av personskader bør beregnes slik at full og rimelig erstatning betales til alle skadelidte som har svært alvorlige skader, samtidig som det tas hensyn til at ulykker med flere skadelidte er uvanlige og at bare i et lite antall ulykker får flere skadelidte svært alvorlige skader i samme skadetilfelle. Et minstebeløp for dekning på 1 000 000 euro per skadelidte eller 5 000 000 euro per skadetilfelle, uansett antall skadelidte, er rimelig og tilstrekkelig. For å lette innføringen av disse minstebeløpene bør det fastsettes en overgangsperiode på fem år fra datoen for gjennomføring av dette direktiv. Medlemsstatene bør øke beløpene til minst halvparten av disse nivåene innen 30 måneder fra datoen for gjennomføring.

- 11) For å sikre at verdien av minstebeløpet for dekning ikke svekkes over tid, bør det innføres en klausul om regelmessig ajourføring med utgangspunkt i den europeiske konsumprisindeksen (EKPI) offentliggjort av Eurostat i henhold til rådsforordning (EF) nr. 2494/95 av 23. oktober 1995 om harmoniserte konsumprisindeksar⁽¹⁾. Det må fastsettes saksbehandlingsregler for en slik ajourføring.
- 12) Direktiv 84/5/EØF gir medlemsstatene rett til å forebygge bedrageri ved å begrense eller hindre betaling fra erstatningsorganet for tingsskader forårsaket av et ukjent kjøretøy, og kan i noen tilfeller hindre at det betales rimelig erstatning til skadelidte. Muligheten til å begrense eller hindre betaling av erstatning fordi kjøretøyet ikke er kjent, bør ikke kunne anvendes dersom organet har betalt erstatning for betydelige personskader til en skadelidt fra samme ulykke som tingsskaden oppstod ved. Medlemsstatene kan i forbindelse med tingsskader fastsette en egenandel for den skadelidte opp til grensen fastsatt i nevnte direktiv. Vilåårene for at personskader skal anses som betydelige, bør fastsettes i henhold til nasjonale lover eller andre forskrifter i den medlemsstat der ulykken inntreffer. Ved fastsettelsen av disse vilåårene kan medlemsstatene blant annet ta hensyn til om skaden har krevd behandling på sykehus.
- 13) For øyeblikket gir direktiv 84/5/EØF medlemsstatene en mulighet til å fastsette en viss egenandel for skadelidte ved tingsskade forårsaket av uforsikrede kjøretøyer. Denne valgmuligheten svekker beskyttelsen av skadelidte og skaper forskjellsbehandling i forhold til skadelidte ved andre ulykker. Den bør derfor ikke lenger gis.
- 14) Annet rådsdirektiv 88/357/EØF av 22. juni 1988 om samordning av lover og forskrifter om direkte forsikring med unntak av livsforsikring og om fastsettelse av bestemmelser for å lette den faktiske utøvelse av adgang til å yte tjenester⁽²⁾ bør endres slik at det blir mulig for filialer av forsikringsforetak å bli representanter i forbindelse med motorvognforsikringsvirksomhet, slik tilfellet er med andre forsikringstjenester enn motorvognforsikring.
- 15) Det at alle passasjerer i et kjøretøy omfattes av forsikringen er et viktig framskritt i gjeldende lovgivning. Dette formålet ville settes i fare dersom passasjerer ble utelukket fra forsikringsdekning i henhold til nasjonal lovgivning eller vilkår i en forsikringsavtale fordi de hadde eller burde hatt kjennskap til at føreren av kjøretøyet var påvirket av alkohol eller annet rusmiddel da ulykken inntraff. En passasjer har vanligvis ikke forutsetninger for å vurdere graden av beruselse hos føreren. Målet om å avskrekke personer fra å kjøre under påvirkning av rusmidler oppnås ikke ved å redusere forsikringsdekningen for passasjerer som er skadelidte ved motorvognulykker. Dekning av slike passasjerer gjennom den lovpliktige motorvognforsikringen for kjøretøyet berører imidlertid verken passasjerenes ansvar i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning, eller størrelsen på en eventuell skadeserstatning ved en bestemt ulykke.
- 16) Personskader og tingsskader som rammer fotgjengere, syklistler og andre ikke-motoriserte trafikanter, som vanligvis er den svakeste part i en ulykke, bør dekkes av den lovpliktige motorvognforsikringen for kjøretøyet som er innblandet i ulykken dersom de har rett til erstatning i henhold til nasjonal lovgivning. Denne bestemmelsen berører verken erstatningsansvaret eller størrelsen på en eventuell skadeserstatning ved en bestemt ulykke i henhold til nasjonal lovgivning.
- 17) Visse forsikringsforetak innfører i sine forsikringsavtaler klausuler om at avtalen bortfaller dersom kjøretøyet befinner seg utenfor medlemsstaten der det er registrert, i lengre tid enn et nærmere angitt tidsrom. En slik praksis er i strid med prinsippet i direktiv 90/232/EØF, som fastsetter at den lovpliktige motorvognforsikringen skal omfatte hele Fellesskapets territorium på grunnlag av én enkelt premie. Det bør derfor angis at forsikringsdekningen skal fortsette å gjelde i hele avtaleperioden, uansett om kjøretøyet befinner seg i en annen medlemsstat i et bestemt tidsrom, uten at dette berører kravene i medlemsstatenes nasjonale lovgivning om registrering av kjøretøyer.
- 18) Det bør iverksettes tiltak for å gjøre det lettere å få forsikringsdekning for kjøretøyer som importeres fra én medlemsstat til en annen, selv om kjøretøyet ikke er registrert i bestemmelsesmedlemsstaten. Det bør gis mulighet for et midlertidig unntak fra hovedregelen som fastsetter hvilken medlemsstat risikoen foreligger i. I et tidsrom på 30 dager fra den dato kjøretøyet leveres til, stilles til rådighet for eller sendes til kjøperen, bør bestemmelsesmedlemsstaten anses som den medlemsstat der risikoen foreligger.

⁽¹⁾ EFT L 257 av 27.10.1995, s. 1. Forordningen endret ved europaparlaments- og rådsforordning nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 172 av 4.7.1988, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2000/26/EF.

- 19) En person som ønsker å inngå en ny avtale om motorvognforsikring med en annen forsikringsgiver, bør kunne dokumentere ulykker og erstatningskrav som oppsto under den foregående avtalen. Forsikringstakeren bør ha rett til på et hvilket som helst tidspunkt å anmode om en erklæring om erstatningskrav i forbindelse med det eller de kjøretøyer som har vært omfattet av forsikringsavtalen i minst de fem siste årene av avtaleforholdet, eller om mangel på slike krav. Forsikringsforetaket eller ethvert organ som er utpekt av en medlemsstat til å yte lovpliktig forsikring eller utstede slike erklæringer, skal stille denne erklæringen til rådighet for forsikringstakeren innen 15 dager fra anmodningen.
- 20) For å sikre tilfredsstillende beskyttelse av skadelidte ved motorvognulykker, bør medlemsstatene ikke tillate forsikringsforetak å fastsette en egenandel for den skadelidte part.
- 21) Retten til å påberope seg forsikringsavtalen og rette krav direkte mot forsikringsforetaket er av stor betydning for beskyttelsen av skadelidte ved motorvognulykker. Direktiv 2000/26/EF gir skadelidte ved ulykker som inntreffer i andre medlemsstater enn den der den skadelidte er bosatt, og som er forårsaket av kjøretøyer som er forsikret og hjemmehørende i en medlemsstat, rett til å fremme direktekrav mot forsikringsforetaket som dekker den ansvarlige parts ansvarsforsikring. For å legge til rette for et effektivt og raskt erstatningsoppgjør og i størst mulig grad unngå kostbare retterganger, bør denne retten også omfatte skadelidte ved enhver ulykke forårsaket av motorvogner.
- 22) For å øke beskyttelsen for alle skadelidte ved motorvognulykker bør framgangsmåten med begrunnet tilbud, som er fastsatt i direktiv 2000/26/EF, omfatte alle typer motorvognulykker. Den samme framgangsmåten bør få tilsvarende anvendelse dersom ulykken behandles gjennom ordningen med nasjonale forsikringsbyråer som fastsatt i direktiv 72/166/EØF.
- 23) For å gjøre det lettere for den skadelidte å søke erstatning, bør informasjonssentre opprettet i samsvar med direktiv 2000/26/EF ikke bare gi opplysninger om ulykker som omfattes av dette direktiv, men også gi lignende opplysninger om alle andre trafikkulykker.
- 24) I henhold til artikkel 11 nr. 2 i rådsforordning (EF) nr. 44/2001 av 22. desember 2000 om domsmyndighet og om anerkjennelse og fullbyrding av dommer i sivile og kommersielle saker⁽¹⁾, lest i sammenheng med artikkel 9 nr. 1 bokstav b) i samme forordning, kan den skadelidte framsette sitt krav overfor forsikringsgiveren i den medlemsstat der den skadelidte er bosatt.
- 25) Etersom direktiv 2000/26/EF ble vedtatt før forordning (EF) nr. 44/2001, som erstattet Brussel-konvensjonen av 27. september 1968 om samme emne for en rekke medlemsstater, bør henvisningen til konvensjonen i nevnte direktiv tilpasses der det er relevant.
- 26) Rådsdirektiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF bør derfor endres —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

*Artikkel 1***Endring av direktiv 72/166/EØF**

I direktiv 72/166/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 1 nr. 4 gjøres følgende endringer:

a) første strekpunkt skal lyde:

«— territoriet til den stat kjøretøyet har kjennemerket til, uavhengig av om kjennemerket er varig eller midlertidig, eller»,

b) følgende strekpunkt skal tilføyes:

«— i tilfeller der kjøretøyet ikke har noe kjennemerke, eller har et kjennemerke som ikke, eller ikke lenger, svarer til kjøretøyet, og har vært innblandet i en ulykke, territoriet til den stat der ulykken inntraff, når det gjelder erstatningsoppgjør som nevnt i artikkel 2 nr. 2 første strekpunkt i dette direktiv eller artikkel 1 nr. 4 i annet rådsdirektiv 84/5/EØF av 30. desember 1983 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn(*),

av 11.1.1984, s. 17.»

(¹) EFT L 12 av 16.1.2001, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 2245/2004 (EUT L 381 av 28.12.2004, s. 10).

2. Artikkel 2 nr. 1 skal lyde:

«1. Medlemsstatene skal unnlate å kontrollere ansvarsforsikringen for motorvogner hjemmehørende på en annen medlemsstats territorium og for kjøretøyer hjemmehørende på en tredjestats territorium ved innreise til sitt eget territorium fra en annen medlemsstats territorium. De kan imidlertid foreta kontroller som ikke er systematiske eller innebærer forskjellsbehandling, og som foretas som ledd i en kontroll som ikke utelukkende gjelder forsikringskontroll.»

3. I artikkel 4 gjøres følgende endringer:

a) i bokstav a) annet avsnitt gjøres følgende endringer:

i) første punktum skal lyde:

«I slike tilfeller skal den medlemsstat som fraviker artikkel 3, treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de skader som forårsakes av kjøretøyer tilhørende disse personene på sitt territorium eller en annen medlemsstats territorium, blir erstattet.»

ii) siste punktum skal lyde:

«Den skal oversende Kommisjonen listen over personer som er unntatt fra kravet om lovpliktig forsikring samt de myndigheter eller organer som er ansvarlige for erstatningen. Kommisjonen skal offentliggjøre listen.»

b) i bokstav b) skal annet ledd erstattes med følgende:

«I så fall skal medlemsstatene sikre at kjøretøyer som nevnt i første ledd, behandles på samme måte som kjøretøyer som det ikke er tegnet lovpliktig forsikring for som fastsatt i artikkel 3 nr. 1. Erstatningsorganet i den medlemsstat der ulykken inntraff, skal siden kunne kreve erstatning fra garantifondet som omhandlet i artikkel 1 nr. 4 i direktiv 84/5/EØF, i den medlemsstat der kjøretøyet er hjemmehørende.

Etter et tidsrom på fem år fra ikrafttredelsesdatoen for europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/14/EF av 11. mai 2005 om endring av rådsdirektiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF om ansvarsforsikring for motorvogn(*), skal medlemsstatene rapportere til Kommisjonen om gjennomføringen og den praktiske anvendelsen av denne bokstav. Når Kommisjonen har gjennomgått disse rapportene, skal den ved behov framsette forslag om å erstatte eller oppheve dette unntak.

(*) EUT L 149 av 11.6.2005, s. 14.»

4. I artikkel 6 og artikkel 7 nr. 1 utgår ordene «eller på en medlemsstats ikke-europeiske territorium».

*Artikkel 2***Endring av direktiv 84/5/EØF**

I direktiv 84/5/EØF skal artikkel 1 lyde:

«Artikkel 1

1. Forsikringen nevnt i artikkel 3 nr. 1 i direktiv 72/166/EØF skal dekke både tingsskade og personskade.

2. Hver medlemsstat skal, med forbehold for høyere garantibeløp som medlemsstatene eventuelt selv fastsetter, kreve at den lovpliktige forsikringen gir erstatning som utgjør minst følgende beløp:

a) ved personskader, et minstebeløp på 1 000 000 euro per skadelidt eller 5 000 000 euro per skadetilfelle, uansett antall skadelidte,

b) ved tingsskade, 1 000 000 euro per skadetilfelle, uansett antall skadelidte.

Ved behov kan medlemsstatene innføre en overgangsperiode på inntil fem år fra ikrafttredelsesdatoen for europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/14/EF av 11. mai 2005 om endring av rådsdirektiv 72/166/EØF, 84/5/EØF, 88/357/EØF og 90/232/EØF samt europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF om ansvarsforsikring for motorvogn(*) for å tilpasse minstebeløpene for dekning til de beløp som er fastsatt i dette nummer.

Medlemsstater som innfører en slik overgangsperiode, skal underrette Kommisjonen om dette og angi overgangsperiodens varighet.

Senest 30 måneder fra ikrafttredelsesdatoen for direktiv 2005/14/EF skal medlemsstatene øke garantiene til minst halvparten av de nivåer som er fastsatt i dette nummer.

3. Etter ikrafttredelsen av direktiv 2005/14/EF eller etter utgangen av en overgangsperiode som nevnt i nr. 2, skal beløpene angitt i nevnte nummer revideres hvert femte år i samsvar med den europeiske konsumprisindeksen (EKPI), som fastsatt i rådsforordning (EF) nr. 2494/95 av 23. oktober 1995 om harmoniserte konsumprisindeksar(**).

Beløpene skal justeres automatisk. Beløpene skal økes med den prosentvise endringen som angis i EKPI for det aktuelle tidsrom, det vil si de fem årene umiddelbart før justeringen, og avrundes oppover til nærmeste 10 000 euro.

Kommisjonen skal meddele de avrundede beløpene til Europaparlamentet og Rådet, og sikre at de offentliggjøres i *Den europeiske unions tidende*.

4. Hver medlemsstat skal opprette eller godkjenne et organ som har til oppgave å betale erstatning, minst opp til den grensen som den lovpliktige erstatningen skal erstatte, for tingsskade eller personskade forårsaket av et ukjent kjøretøy eller et kjøretøy uten lovpliktig forsikring som fastsatt i nr. 1.

Første ledd skal ikke berøre medlemsstatenes rett til å bestemme om organets erstatning skal tillegges sekundær karakter eller ikke, eller retten til å fastsette bestemmelser om regressretten mellom dette organet og den eller de personer som er ansvarlig for ulykken, og andre forsikringsgivere eller trygdeorganer som skal yte skadelidte erstatning for samme skade. Medlemsstatene kan imidlertid ikke tillate at organet som forutsetning for betaling av erstatning krever at den skadelidte kan påvise at den som er ansvarlig, ikke har evne eller vilje til å betale..

5. Den skadelidte kan under alle omstendigheter henvende seg direkte til organet, som på grunnlag av de opplysninger det innhenter fra skadelidte, skal ha plikt til å gi vedkommende et begrunnet svar på spørsmålet om betaling av erstatning.

Medlemsstatene kan imidlertid utelukke betaling av erstatning fra organet til personer som frivillig har steget inn i kjøretøyet som forårsaket tings- eller personskaden, dersom organet kan bevise at de kjente til at kjøretøyet ikke var forsikret.

6. Medlemsstatene kan begrense eller utelukke betaling av erstatning fra organet når det gjelder tingsskader forårsaket av et ukjent kjøretøy.

Dersom organet har betalt erstatning for betydelige personskader til en skadelidt ved samme ulykke som et ukjent kjøretøy forårsaket tingsskade, kan medlemsstatene imidlertid ikke utelukke betaling av erstatning for tingsskade med den begrunnelse at kjøretøyet er ukjent. Medlemsstatene kan likevel fastsette en egenandel på høyst 500 euro for den skadelidte i forbindelse med en slik tingsskade.

Vilkårene for at personskader skal anses som betydelige, skal fastsettes i henhold til nasjonale lover eller andre forskrifter i den medlemsstat der ulykken inntreffer. Ved fastsettelsen av disse vilkårene kan medlemsstatene blant annet ta hensyn til om skaden har krevd behandling på sykehus.

7. Hver medlemsstat skal anvende sine lover og forskrifter på organets betaling av erstatning, med forbehold for enhver annen praksis som er gunstigere for den skadelidte.

(*) EUT L 149 av 11.6.2005, s. 14.

(**) EFT L 257 av 27.10.1995, s. 1. Forordningen endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).»

Artikkel 3

Endring av direktiv 88/357/EØF

I direktiv 88/357/EØF utgår artikkel 12a nr. 4 fjerde ledd annet punktum.

Artikkel 4

Endring av direktiv 90/232/EØF

I direktiv 90/232/EØF gjøres følgende endringer:

1. I artikkel 1 innsettes følgende ledd mellom første og annet ledd:

«Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at enhver lovbestemmelse eller ethvert vilkår i en forsikringsavtale som utelukker en passasjer fra slik dekning med den begrunnelse at vedkommende kjente til eller burde kjent til at føreren av kjøretøyet var påvirket av alkohol eller et annet rusmiddel da ulykken inntraff, skal anses som ugyldig når det gjelder erstatningskrav fra en slik passasjer.»

2. Ny artikkel 1a skal lyde:

«*Artikkel 1a*

Forsikringen nevnt i artikkel 3 nr. 1 i direktiv 72/166/EØF skal dekke personskader og tingsskader som rammer fotgjengere, syklistene og andre ikke-motoriserte trafikanter som etter en ulykke der en motorvogn er innblandet, har rett til erstatning i henhold til nasjonal sivilrettslig lovgivning. Denne artikkel skal verken berøre erstatningsansvaret eller erstatningsbeløpet.»

3. I artikkel 2 skal første strekpunkt lyde:

«— dekker hele Fellesskapets territorium på grunnlag av én enkelt premie og i hele avtaletiden, herunder i perioder når kjøretøyet befinner seg i andre medlemsstater i avtaletiden, og».

4. Følgende artikler innsettes:

«Artikkel 4a

1. Som unntak fra artikkel 2 bokstav d) annet strekpunkt i direktiv 88/357/EØF(*) skal den medlemsstat der risikoen foreligger anses som bestemmelsesmedlemsstaten i 30 dager fra det tidspunkt kjøperen aksepterer leveringen når et kjøretøy sendes fra en medlemsstat til en annen, selv om kjøretøyet ikke er formelt registrert i bestemmelsesmedlemsstaten.

2. Dersom kjøretøyet er innblandet i en ulykke i løpet av tidsrommet nevnt i nr. 1 i denne artikkel mens det er uforsikret, skal organet nevnt i artikkel 1 nr. 4 i direktiv 84/5/EØF i bestemmelsesmedlemsstaten ha ansvar for erstatningen nevnt i artikkel 1 i nevnte direktiv.

Artikkel 4b

Medlemsstatene skal sikre at forsikringstakeren har rett til når som helst å anmode om en erklæring om tredjemanns erstatningskrav i forbindelse med det eller de kjøretøyer som har vært dekket av forsikringsavtalen i det minste i løpet av de siste fem årene av avtaleforholdet, eller om fravær av slike krav. Forsikringsforetaket eller ethvert organ som er utpekt av en medlemsstat til å yte lovpliktig forsikring eller utstede slike erklæringer, skal stille denne erklæringen til rådighet for forsikringstakeren innen 15 dager fra anmodningen.

Artikkel 4c

Forsikringsforetak skal ikke kunne fratrekke egenandeler for skadelidte ved en ulykke i forbindelse med forsikringen nevnt i artikkel 3 nr. 1 i direktiv 72/166/EØF.

Artikkel 4d

Medlemsstatene skal sikre at skadelidte ved ulykker forårsaket av et kjøretøy som er dekket av forsikring som nevnt i artikkel 3 nr. 1 i direktiv 72/166/EØF, har rett til å rette direktekrav mot forsikringsforetaket som dekker den ansvarlige parts ansvarsforsikring.

Artikkel 4e

Medlemsstatene skal fastsette framgangsmåten omhandlet i artikkel 4 nr. 6 i direktiv 2000/26/EF(**) i forbindelse

med erstatningsoppgjør som følge av en ulykke forårsaket av et kjøretøy som er dekket av forsikring som nevnt i artikkel 3 nr. 1 i direktiv 72/166/EØF.

Ved ulykker som behandles gjennom ordningen med nasjonale forsikringsbyråer som fastsatt i artikkel 2 nr. 2 i direktiv 72/166/EØF, skal medlemsstatene fastsette samme framgangsmåte som i artikkel 4 nr. 6 i direktiv 2000/26/EF. Ved anvendelse av denne framgangsmåten skal enhver henvisning til forsikringsforetak forstås som en henvisning til nasjonale forsikringsbyråer som definert i artikkel 1 nr. 3 i direktiv 72/166/EØF.

(*) Annet rådsdirektiv 88/357/EØF av 22. juni 1988 om samordning av lover og forskrifter om direkte forsikring med unntak av livsforsikring og om fastsettelse av bestemmelser for å lette den faktiske utøvelse av adgang til å yte tjenester (EFT L 172 av 4.7.1988, s. 1). Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF (EFT L 181 av 20.7.2000, s. 65).

(**) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/26/EF av 16. mai 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om ansvarsforsikring for motorvogn (fjerde direktiv om motorvognforsikring) (EFT L 181 av 20.7.2000, s. 65).»

5. Artikkel 5 nr. 1 skal lyde:

«1. Medlemsstatene skal, uten at det berører deres forpliktelser i henhold til direktiv 2000/26/EF, sikre at informasjonssentrene som er opprettet eller godkjent i samsvar med direktivets artikkel 5, gir opplysningene som er angitt i nevnte artikkel til enhver part som er innblandet i en trafikkulykke forårsaket av et kjøretøy som er dekket av forsikring som nevnt i artikkel 3 nr. 1 i direktiv 72/166/EØF.»

*Artikkel 5***Endring av direktiv 2000/26/EF**

I direktiv 2000/26/EF gjøres følgende endringer:

1. Ny betraktning 16a skal lyde:

«16a) I henhold til artikkel 11 nr. 2 i rådsforordning (EF) nr. 44/2001 av 22. desember 2000 om domsmyndighet og om anerkjennelse og fullbyrding av dommer i sivile og kommersielle saker(*), lest i sammenheng med artikkel 9 nr. 1 bokstav b) i samme forordning, kan den skadelidte framsette sitt krav overfor forsikringsgiveren i den medlemsstaten der den skadelidte er bosatt.

(*) EFT L 12 av 16.1.2001, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 2245/2004 (EUT L 381 av 28.12.2004, s. 10).»

2. Artikkel 4 nr. 8 skal lyde:

«8. Oppnevningen av en skaderepresentant skal ikke i seg selv innebære at det åpnes en filial som definert i artikkel 1 bokstav b) i direktiv 92/49/EØF, og skaderepresentanten skal ikke betraktes som et etablert forretningssted som definert i artikkel 2 bokstav c) i direktiv 88/357/EØF eller:

— et etablert forretningskontor som definert i Brusselkonvensjonen av 27. september 1968 omdomsmyndighet og fullbyrding av dommer i sivile saker, herunder handelssaker — for Danmarks vedkommende,

— for de øvrige medlemsstaters vedkommende, et etablert forretningssted som definert i forordning (EF) nr. 44/2001.

(*) EFT C 27 av 26.1.1998, s. 1 (konsolidert utgave).»

3. I artikkel 5 nr. 1 bokstav a) utgår punkt 2 ii).

4. Ny artikkel 6a skal lyde:

«Artikkel 6a

Sentralorgan

Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for å lette de skadelidtes, deres forsikringsgiveres eller deres juridiske representanters tilgang til de grunnleggende opplysninger som er nødvendige for å behandle erstatningskrav.

Disse grunnleggende opplysningene skal ved behov gjøres tilgjengelige i elektronisk form i et sentralt register i hver medlemsstat, og gjøres tilgjengelig for de berørte parter når de uttrykkelig anmoder om det.»

Artikkel 6

Gjennomføring

1. Medlemsstatene skal innen 11. juni 2007 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres.

Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene kan, i samsvar med traktaten, opprettholde eller vedta bestemmelser som er gunstigere for skadelidte enn de bestemmelsene som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv.

3. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 7

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 8

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 11. mai 2005.

For Europaparlamentet

J. P. BORRELL FONTELLES

President

For Rådet

N. SCHMIT

Formann